

DE PHYSICIS LIBER ¹

214 XVII. Humana inspicientibus impossibile videtur esse quod dicitur, ut qui nasci debuit, contra naturam nasci praedicetur ex virgine; cum hoc in humanam rationem non cadat, ut praeter caeteros ita nasceretur, et sit ex matre filius sine patre: cum tamen maxime hoc ei conveniat, ne terrenum patrem habeat qui habet patrem coelestem. Nec negare patrem suum venerat, ut ex alio nasceretur; sed quod deerat in natura gignentis, mater ei sit virgo. Nec sub ista conditione nostrae generationis teneri debebat omnium procreator; cum etiam primi auctores non ex coitu sint generati. Multa quoque genera sunt in saeculo gignentium quae sine coniugio clam multis modis generantur. Conceptus vero ratio, caste inspicienti, possibilis. Ex Spiritu sancto praedicatur natus esse qui sanctus est; nihil incredibile. Sed inquinari sanctitas eius videtur ex permixtione; cum non sit permixtio. Interroganti enim virgini et causas conceptionis requirenti, angelus Gabriel ait: *Spiritus sanctus superveniet super te, et virtus Altissimi obumbrabit te*: nec utroque commixtionem nominans; sed superventu Spiritus, virtute Altissimi, coagulatur natura; ut quod in aliis semen efficit, adiungendo sanctius, * ut decet Deo, per incontaminatum corpus virginis nasceretur.

PL
8, 1304

*1305

S. HILARIUS Pictaviensis (ca 315 † 367/368)

COMMENTARIUM IN MATTHAENUM (354?)

215 Cap. I, 1. [...] Quod vero Ioseph potiusquam Mariae nativitas recensetur, nihil refert: eadem enim est totius tribus atque una cognatio. Exemplum autem etiam Matthaeus et Lucas dederunt, patres invicem appellantes, non tam genere quam gente: quia ab uno tribus coepta, sub unius successionis et originis familia continetur. Cum enim filius David atque Abrahae esset ostendendus, quia ita Matthaeus coepit: *Liber generationis Iesu Christi, filii David, filii Abrahae*:² non differt quis in originis numero atque ordine collocetur, dummodo universorum familia coepta esse intelligatur ab uno. Ita cum eiusdem tribus sit Ioseph et Maria; dum profectus esse ex Abrahae genere Ioseph ostenditur, profecta quoque docetur et Maria.

PL
9, 919

¹ Opus attributum Victorino Petoviensi (Woehrer); vel cuidam autem Anonymo Afro saec. IV (Clavis 100).

² Matth. I, 1.

PL
9, 921

2. [...] Quod vero usque ad Mariam generationes quatuordecim esse scribuntur, cum in numero tredecim reperiantur; nullus error esse poterit scientibus non eam solum esse Domino nostro Iesu Christo originem, quae coepit ex Maria; sed in procreatione corpora, nativitatis aeternae significantiam comprehendi.

216

*922

3. Generationis autem ratio simplex est. Nam conceptum ex Spiritu sancto, natum ex Maria virgine, omnium opus prophetarum est. Sed plures irreligiosi, et a spiritali doctrina admodum alieni, occasionem ex eo occupant turpiter de Maria opinandi, quod dictum sit, *Priusquam convenirent, inventa est in utero habens*.¹ et illud, *Noli timere accipere Mariam coniugem tuam*;² et illud, *Non cognovit eam donec peperit*;³ non recordantes desponsatam fuisse, et dictum hoc Ioseph volenti eam abiicere; quia iustus ipse nollet in eam lege decerni. Igitur ne qua de partu eius ambiguitas existeret, ipse concepti ex Spiritu sancto Christi testis assumitur: dehinc quia desponsata esset, in coniugem recipitur. Cognoscitur itaque post partum id est, transit in coniugis nomen. Cognoscitur enim, non admiscetur. Denique cum transire Ioseph ad Aegyptum admonetur, ita dicitur: *Accipe puerum et matrem eius*; et, *Revertere cum puero et matre eius*;⁴ et rursum in Luca: *Et erat Ioseph et mater eius*. * Et quotienscumque de utroque fit sermo, mater potius Christi, quia id erat; non uxor Ioseph est nuncupata, quia non erat. Sed haec quoque ab angelo ratio servata est: ut cum desponsatam cum iusto Ioseph significabat, coniugem nuncuparet. Nam ita ait: *Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam*. Ergo et coniugis nomen sponsa suscepit, et post partum in coniugem recognita tantum Iesu mater ostenditur: ut quemadmodum iusto Ioseph deputaretur eiusdem Mariae in virginitate coniugium, ita venerabilis eius ostenderetur in Iesu matre virginitas.

DE TRINITATE (356-359)

PL
10, 66

Lib. II, 24. Iam in caeteris dispensatio voluntatis paternae est. Virgo, et partus, et corpus; postque crux, mors, inferi, salus nostra est. Humani enim generis causa Dei filius natus ex virgine est et

217

¹ Matth. I, 18.² Ibid. 20.³ Ibid. 25.⁴ Matth. II, 13 et 20.⁵ Lc. II, 33.

Spiritu sancto, ipso sibi in hac operatione famulante; et sua, Dei videlicet inumbrante virtute, corporis sibi initia consevit, et exordia carnis instituit; ut homo factus ex virgine naturam in se carnis acciperet, perque huius admixtionis societatem sanctificatum in eo universi generis humani corpus existeret: ut quemadmodum omnes in se per id quod corporeum se esse voluit conderentur, ita rursum in omnes ipse per id quod eius est invisibile referretur. Dei igitur imago invisibilis pudorem humani exordii non recusavit, et per conceptionem, partum, vagitum, cunas, omnes naturae nostrae contumelias transcucurrit.

218 25. Quid tandem dignum a nobis tantae dignationis affectui re- PL
10, 66
pendetur? Inenarrabilis a Deo originis unus unigenitus Deus, in corpuseculi humani formam sanctae Virginis utero insertus accrescit. Qui omnia continet, et intra quem et per quem cuncta sunt, humani partus lege profertur, et ad cuius vocem Archangeli atque Angeli tremunt, coelum et terra et omnia mundi huius resolvuntur elementa, vagitu infantiae auditur.

219 26. [...] Videamus igitur quae sunt ministeria conceptus. Ange- PL
10, 67
lus Zachariae loquitur, sterili partus affertur, de incensi loco sacerdos mutus egreditur, Ioannes in vocem adhuc utero matris detentus erumpit, Mariam angelus benedicit, matrem filii Dei virginem pollicetur. Illa virginitatis suae conscia difficultate facti commovetur, angelus efficientiam divinae operationis exponit; ait enim, *Spiritus sanctus de super veniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.*¹ Spiritus sanctus de super veniens virginis interiora sanctificavit, et in his spirans [quia ubi vult, Spiritus spirat]² naturae se humanae carnis immiscuit; et id, quod alienum a se erat, vi sua ac potestate praesumpsit: atque ut ne quid per imbecillitatem humani corporis dissideret, virtus Altissimi virginem obumbravit, infirmitatem eius veluti per umbram circumfusa confirmans, * ut ad sementivam in- *68
euntis Spiritus efficaciam substantiam corporalem divinae virtutis inumbratio temperaret. Haec conceptionis est dignitas.

27. Videamus partum, vagitum et cunas dignitas quae sequatur. Loquitur ad Ioseph angelus parituram Virginem, et eum qui natus fuerit vocandum Emmanuel, id est, nobiscum Deum. [...] Aliud intelligitur, aliud videtur; aliud oculis, aliud animo conspicitur. Parit virgo: partus a Deo est. Infans vagit: laudantes angeli audiuntur. Panni sordent: Deus adoratur.

220 Lib. III, 16. [...] Operibus ergo Filii clarificatus est Pater: dum PL
10, 85

¹ Le. I, 35.

² Io. III, 8.

Deus esse intelligitur, dum Dei unigeniti pater manifestatur, dum ad salutem nostram filium suum etiam ex virgine natum esse hominem voluit, in quo explentur ea omnia in passione, quae de partu virginis coepta sunt.

PL
10, 37

19. Quaeris quomodo secundum Spiritum natus sit Filius: ego te de corporeis rebus interrogo. Non quaero quomodo natus ex virgine sit; an detrimentum sui caro perfectam ex se carnem generans perpessa sit. Et certe non suscepit quod edidit, sed caro carnem sine elementorum nostrorum pudore provexit, et perfectum ipsa de virgine non imminuta generavit. Et quidem fas esset, non impossibile in Deo opinari, quod per virtutem eius possibile fuisse in homine cognoscimus.

221

PL
10, 197

Lib. VI, 50. [... Iudaei] neque interrogant an Christus Dei filius sit, sed an hic sit Christus filius Dei. Error in homine est, non in Dei filio. Nam non quod Christus Dei filius sit ambigitur: atque ita dum interrogatur an hic sit, tamen quod Christus sit Dei filius non negatur. Et qua tandem, rogo, tu¹ istud fide denegas, quod ne ipsi quidem negant qui nesciunt? Cum enim perfecta scientia sit, Christum Dei filium ante saecula manentem, etiam ex virgine nosse natum; ipsi quoque, qui de Maria natum nesciunt, Dei tamen filium esse non nesciunt. Et vide in quod te, negando filium Dei, iudaicae impietatis consortium miscuisti. Quam enim illi damnationis in eum causam attulerint testantur, dicentes: *Et secundum legem debet mori, quoniam filium Dei se fecit.*² Anne non hoc etiam impiae tuae vocis opprobrium est, cur se filium dicat, quem tu esse asseras creaturam? Ille, Dei confitendo se filium, reus mortis ab his iudicatur: tu, cum Dei filium negando, quaero quid iudices? Professio enim eius ita iudaeis, ut tibi displicet. Interrogo an diversae ab eis sententiae maneas, a quibus non diversus sis voluntate? Eadem enim filium Dei eum esse impietate tu denegas. Illi tamen eo crimine minore, quod nesciunt. Nesciunt enim de Maria Christum, sed Christum Dei filium esse non ambigunt. Tu quia Christum non potes nescire de Maria, Christum tamen Dei filium esse non praedicas.

222

PL
10, 302

Lib. IX, 26. [...] Hoc ideo, ut se Scriba, secundum carnem et partum Mariae quae ex David esset solum eum intelligens, Dominum potius, secundum Spiritum, David meminisset esse, quam filium.³

223

¹ Ariano loquitur.² Io. XIX, 7.³ Marc. XII, 35.

224 Lib. X, 15. Si igitur homo Iesus Christus per initia corporis atque animae nostrae vixit in corpore, et non ita ut corporis sui, sic et animae suae princeps Deus, in similitudinem hominis constitutus, et habitu repertus ut homo natus est; dolorem senserit corporis nostri, animae nostrae et corporis, ut conceptu, ita et initio animatus in corpore. Quod si assumpta sibi per se ex Virgine carne, ipse sibi et ex se animam concepti per se corporis coaptavit; secundum animae corporisque naturam, necesse est et passionum fuisse naturam. Evacuans se enim ex Dei forma, et formam servi accipiens, et filius Dei etiam filius hominis nascens, ex se suaque virtute non deficiens, Deus Verbum consummavit hominem viventem. * Nam quo modo *354 filius Dei hominis filius erit natus; vel manens in Dei forma, formam servi acceperit: si non potente Verbo Deo ex se et carnem intra Virginem assumere, et carni animam tribuere, homo Christus Iesus ad redemptionem animae et corporis nostri perfectus est natus; et corpus quidem ita assumpserit, ut id ex Virgine conceptum, formam eum esse servi effecerit? Virgo enim non nisi ex suo sancto Spiritu genuit quod genuit. Et quamvis tantum ad nativitatem carnis ex se daret, quantum ex se foeminae edendorum corporum susceptis originibus impenderent; non tamen Iesus Christus per humanae conceptionis coaluit naturam. Sed omnis causa nascendi invecta per Spiritum, tenuit in hominis nativitate quod matris est; cum tamen haberet in originis virtute quod Deus est.

16. Hinc igitur maximum illud ac pulcherrimum suscepit hominis sacramentum Dominus ipse ostendit, dicens: *Nemo adscendit in coelum, * nisi qui de coelo descendit, filius hominis qui est in coelo.*¹ *355 Quod de coelo descendit, conceptae de spiritu originis causa est. Non enim corpori Maria originem dedit: licet ad incrementa partumque corporis omne, quod sexus sui est naturale, contulerit. Quod vero hominis filius est, susceptae in Virgine carnis est partus. Quod autem in coelis est, naturae semper manentis potestas est: quae initiata conditaque per se carne, non se ex infinitatis suae virtute intra regionem definiti corporis coartavit.

225 17. Absolute autem beatus Apostolus etiam huius inenarrandae corporeae nativitatis sacramentum locutus est, dicens: *Primus homo de terrae limo, secundus homo de coelo.*² Hominem enim dicens, nativitatem ex Virgine docuit: quae officio usa materno, sexus sui naturam in conceptu et partu hominis exsecuta est. Et cum ait secundum hominem de coelo, originem eius ex supervenientis in

¹ Io. III, 13.

² I Cor. XV, 47.

Virginem sancti Spiritus aditu testatus est; atque ita cum et homo est, et de coelis est; hominis huius et partus a Virgine est, et conceptus ex Spiritu est. Et haec quidem Apostolus ait.

PL
10, 356

18. Ipse autem Dominus huius nativitatis suae mysterium pandens sic locutus est: *Ego sum panis vivus qui de coelo descendi: si quis manducaverit de pane meo, vivet in aeternum,*¹ se panem dicens; ipse enim corporis sui origo est. Ac ne Verbi virtus atque natura defecisse a se existimaretur in carnem, panem suum rursus esse dixit: ut per hoc, quod descendens de coelis panis est, non ex humana conceptione origo esse corporis * existimaretur, dum coeleste esse corpus ostenditur. At vero cum suus panis est, assumpti per Verbum corporis est confessio; subiecit enim: *Nisi manducaveritis carnem filii hominis, et sanguinem eius biberitis, non habebitis vitam in vobis:*² ut quia id, quod filius hominis est, et panis de coelis ipse descendit: per panem suum de coelo descendentem, et per carnem ac sanguinem filii hominis, et conceptae ex Spiritu sancto, et natae ex Virgine carnis intelligatur assumptio.

226

*357

PL
10, *357
*358

20. Quamquam multi confirmandae * haereseos suae arte, ita aures imperitorum soleant illudere, ut quia et corpus et anima Adae in peccato fuit, carnem quoque Adae atque animam Dominus ex Virgine acceperit, neque hominem totum ex Spiritu sancto Virgo conceperit. Qui si intelligerent sacramentum carnis assumptae, intelligerent etiam sacramentum eiusdem et hominis filii et Dei filii. Quasi vero si tantum ex Virgine assumpsisset quoque ex eadem et animam: cum anima omnis opus Dei sit, carnis vero generatio semper ex carne sit.

227

PL
10, 359

22. Sed ut per se sibi assumpsit ex Virgine corpus, ita ex se sibi animam assumpsit; quae utique numquam ab homine gignentium originibus praebetur. Si enim conceptum carnis nisi ex Deo Virgo non habuit; longe magis necesse est, anima corporis, nisi ex Deo, aliunde non fuerit. Et cum ipse ille filius hominis ipse sit qui et filius Dei, quia totus hominis filius totus Dei filius sit; quam ridicule praeter Dei filium, qui Verbum caro factum est, alium nescio quem tamquam prophetam Verbo Dei animatum praedicabimus, cum Dominus Iesus Christus et hominis filius et Dei filius sit? Per id vero, quod tristis est anima sua usque ad mortem, et quod potestatem habet animae suae ponendae et resumendae, volunt extrinsecus animam, non ex Spiritu sancto, ut et corpus ex eo conceptum est, deputare: cum Verbum Deus, in sacramento naturae

228

¹ Io. VI, 51, 52.

² Ibid. 54.

suae manens, homo natus sit. Natus autem est, non * ut esset alius *360
 atque alius: sed ut ante hominem Deus, suscipiens hominem homo
 et Deus posset intelligi. Nam quo modo Iesus Christus Dei filius
 natus ex Maria est, nisi quod Verbum caro factum est: scilicet quod
 filius Dei, cum in forma Dei esset, formam servi accepit? Accepisse
 autem formam servi eum, qui esset in Dei forma, de contrariis com-
 paratur: ut quanta veritas est manere in Dei forma, tanta veritas
 sit accepisse formam servi.

229 25. Habuit enim corpus, sed originis suae proprium; neque ex
 vitiis humanae conceptionis existens, sed in formam corporis no-
 stri virtutis suae potestate subsistens: gerens quidem nos per for-
 mam servi, sed a peccatis et a vitiis humani corporis liber; ut nos
 quidem in eo * per generationem Virginis inessemus, sed nostra in *365
 eo per virtutem profectae ex se originis vitia non inessent: dum
 homo natus, non vitiis humanae conceptionis est natus.

230 35. [...] Quamvis forma corporis nostri esset in Domino, non
 tamen in vitiosae infirmitatis nostrae esset corpore, qui non esset
 in origine, quod ex conceptu Spiritus sancti Virgo progenuit: quod
 licet sexus sui officio genuerit, tamen non terrenae conceptionis
 suscepit elementis. Genuit etenim ex se corpus, sed quod concep-
 tum esset ex Spiritu; habens quidem in se sui corporis veritatem,
 sed non habens naturae infirmitatem: dum et corpus illud corporis
 veritas est quod generatur ex virgine; et extra corporis nostri in-
 firmitatem est, quod spiritalis conceptionis sumpsit exordium.

231 Lib. XII, 48. Beatam autem illam et veram conceptae intra
 virginem carnis nativitatem, quia tum creaturae nostrae et naturae
 et species nascebatur, creaturam et facturam Apostolus nominavit.¹

50. [...] Apostolus enim videtur, unius ex uno nativitatem, id 465
 est, Domini ex virgine sine passionum humanarum conceptu prae-
 dicaturus, non extra rationem *factum de muliere* locutus esse, quem
 natum sciebat, frequenterque dixisset: ut et nativitas veritatem
 generationis ostenderet, et factura unius ex uno nativitatem pro-
 testaretur; quia humanae permixtionis conceptum facturae nomen
 excluderet, cum factus esse ex virgine disceretur, qui natus magis
 esse non ambigebatur. At vide tu, quam sis impius, o haeretice.

¹ Galat. IV, 4.

DE SYNODIS (359)

PL
10, 513

IV. « Si quis innascibilem Deum, vel partem eius, de Maria natum esse audent dicere: anathema sit ».¹

232

*514

42. Ne quod nuncupatae essentiae in Patre et Filio, per indissimilem naturam, nomen unum * est, occasionem haereticis praestaret, ut innascibilem Deum, vel partem eius, nasci de Maria praedicarent; occursum est salutaris definitione sententiae, ut anathema esset hoc confitens. Non enim religiosa unitas nominis, ex indifferents naturae essentia constituta, personam genitae ademit essentiae, ut unici ac singularis Dei substantia per unionem nominis intelligatur: cum utriusque essentiae nomen unum, id est, Deus unus, ob indiscretae in utroque naturae indissimilem substantiam praedicetur.

V. « Si quis secundum praescientiam et praedestinationem ante Mariam dicit Filium esse, non ante saecula ex Patre natum apud Deum esse, et per eum facta esse omnia: anathema sit ».

43. Deum omnium nostrum Dei filium, ante quam corporeus nascitur, negaturi tamen secundum praescientiam et praedestinationem, non secundum naturae subsistentis essentiam, fuisse confirmant: id est, ut per praescientiam Patris, quia eum praedestinavit ut esset aliquando, scilicet gignendus ex virgine, nuntiatus nobis fuerit potius, quam ante saecula in naturae divinae substantia natus exstiterit: utque omnia, quae ipse in prophetis de corporationis suae ac passionis sacramentis locutus est, ipsa illa secundum praescientiam de eo a Patre sint dicta. Itaque doctrinae huius perversitas condemnatur: ut cognitus nobis unigenitus Dei filius, natus potius ex Patre ante saecula, et ipsa saecula cum creaturis omnibus condens, quam praedestinatus sit esse gignendus.

515

IX. « Si quis hominem solum dicat de Maria Filium: anathema sit ».

Filium Dei de Maria non praedicamus, nisi et hominem et Deum praedicemus. Sed ne id, quod Deum et hominem praedicamus, fraudis habeat occasionem, continuo subiecit.

X. « Si quis Deum et hominem de Maria natum dicens, Deum innascibilem sic intelligit: anathema sit ».

47. Conservatur substantiae et nomen et virtus. Cum enim in anathemate sit, qui ex Maria Dei filium hominem sine Deo dixerit; et in eodem iudicio sit, qui in homine innascibilem Deum dixerit:

¹ Ex professione fidei *Sirmien.* (a. 351).

non Deus is, qui in homine est, non esse Deus dicitur; sed Deus innascibilis abnegatur, Patre a Filio non naturae nomine, quia nec diversitate substantiae, sed sola innascibilitatis auctoritate discreto.

TRACTATUS SUPER PSALMOS (365)

- 233** In psalmum LI, 16. Evulsi autem sunt non ex hoc terreno tantum tabernaculo, sed ex illo de quo dictum est: *Elevabo tabernaculum David quod cecidit*:¹ sanctum illud scilicet et venerabile nati ex Virgine Dei corpus et templum, in quo qui crediderit, tamquam consors dominicae carnis habitabit. Omnis autem infidelis a cognatione hac non crediti corporis, id est, Dei tabernaculo evelletur et emigrabitur, spiritualis huius tabernaculi indignus habitaculo: quod significare Dominus intelligitur, cum ait: *Ego sum vitis vera, vos estis propagines, pater meus agricola est. Omnis propago in me non manens, neque ferens fructum, eradicabitur. Et omnem propaginem in me manentem emundabit pater meus ut fructum ampliozem ferat*.² Si qui igitur per fidem corporati Dei manere in natura assumpti a Deo corporis merebuntur, hi emundantur in fructus aeternos ex se afferendos: quia necesse est, ut naturam verae vitis propago intra vitam manens teneat. At vero qui incredulus nati in corpore Dei fuerit, vel si et credens maneat, fructibus tamen fidei suae careat, eradicabitur, aut ob infidelitatem, aut ob inutilitatem fructuum negatorum. Natus enim ex Virgine Dei filius, non tum primum Dei filius cum filius hominis, sed in filio Dei etiam filius hominis, ut et filius hominis esset filius Dei, naturam in se universae carnis assumpsit, per quam effectus verae vitis, genus in se universae propaginis tenet.
- 234** In psalmum LXV, 12. [... Potestas Christi] enim ut semper est dominans, ita et dominabitur semper: sed in aeternam gloriam eius assumptae ex Virgine carnis natura transfertur. Iesus enim eius hominis qui ex Maria natus est, nuncupatio est; et Iesu nomen, quod super omne nomen, est donatum.
- 235** In psalmum CXXVI, 16. [...] *Ecce hereditas Domini filii* (ὄϊοι) *merces fructus ventris*. Ea ergo in filiis Domini hereditas est, quam ex mercede fructus ventris acceperit. Non enim inanis hic fructus est cum ex virginali ventre manens antea Deus nascitur. Nam merces eius hereditas est, et hereditas filii sunt. *Quotquot*, inquit, *eum*

¹ Amos IX, 11.

² Io. XV, 1, 2.

*receperunt, dedit eis potestatem filios Dei fieri,*¹ et rursum: *Filioli, adhuc pusillum vobiscum sum.*² Hi ergo filii hereditas est, et haec hereditas *merces fructus ventris*. Est ergo Dominus fructus ventris, quem ex se in vitae nostrae fructum pariens Virgo progenuit. Et haec eius merces est, qui ex Virgine nascendo * fructum ventris esse se voluit: ut ei gentes, quas in filios per fidem generaret, haereditas sit.

*701

PL
10, 733

In psalmum CXXXI, 8. [...] Ex hac enim Iudae tribu Maria est, quae Domino nostro secundum carnem mater fuit.

236

HYMNI

PLS
I, 274

Hymnus I.

237

[...] Bis nobis genite Deus,
Christe! Dum innato nasceris a Deo
vel dum corporeum et Deum
mundo te genuit Virgo puerpera:
Credens te populus rogat [...]

FORTUNATIANUS Aquileiensis († ante 371)

FRAGMENTUM

PLS
I, 239
*240

[...] Sed et virga Aaron, qui in sancta sanctorum floruit, in typum * Domini flos et fructus ipse virgae accipere potest. In virga quippe Mariam genetricem Domini nostri Iesu Christi, in flore vero ipso Domino praefigurasse accipiendum est. Sicut scriptura ait: *Egredietur virga de radice Iesse.*³ Hinc de Domino Salomon ait: *Ego sum flos campi et lilia convallium.*⁴

238

LUCIFER Calaritanus († 370/371)

DE NON CONVENIENDO CUM HAERETICIS

PL
13, 779
*780

[...] Sic, inquam, sectus est, atque proiectus tuus magister Arius, ut est sectus et reiectus Sabellius, * qui fuerit ausus unam esse personam Patrem et Filium et Spiritum sanctum defendere; quia fuerit

239

¹ Io. I, 12.² Io. XIII, 33.

● PL 9, 340, 342, 348, 592, 616, 735, 793, 849, 927.

● PL 10, 10, 65, 81, 91, 98, 152, 165, 172, 192, 201, 222, 230, 246, 284, 322, 347, 348, 378, 381, 383, 384, 386, 395, 403, 411, 455, 489, 507, 509, 512, 521, 522, 526, 655, 675, 717, 725, 735.

● PLS I, 91, 103, 122, 177, 222, 233, 247, 256, ■ 278.

³ Isa. XI, 1.⁴ Cant. II, 1.